

Leghornkrielen van het Nederlandse Standaard type

Eigenlijk is het onverklaarbaar dat de belangstelling voor één van de meest elegante krielerassen zo aan het teruglopen is.

Dit verwondert ons des te meer omdat leghornkrielen naast een aantrekkelijk tentoonstellingsras ook nog eens een ras is welk voortreffelijke nuteigenschappen bezit. Het vermindern van het aantal fokkers heeft heel vaak tot gevolg dat ook de kwaliteit terugloopt.

Op één van de laatst gehouden grote tentoonstellingen die we nog rijk zijn hoorden we tussen de kooien iemand zeggen: "Het aantal leghornkrielen wordt kleiner maar het formaat wordt groter". Uit het bovenstaande kunnen we al opmaken dat de meeste leghornkrielen te groot zijn geworden. Dieren welke voor enige jaren niet in de prijzen vielen, behalen nu goede, soms zelfs hoge predikaten.

De leghornkrielen van het Duitse type welke inmiddels uit de Standaard verdwenen zijn waren altijd iets groter, deze zagen we enkel in de kleuren goud en zilverflitter.

Dieren van één van deze kleurslagen moeten nu het Nederlandse type bezitten. Wellicht is het zinvol om de verschillende types nog eens op een rijtje te zetten.

Nederlands type:

Een gestrekt type met afgerichte houding, een goed ontwikkelde staartpartij die bij de hen geopend is zonder overdreven gespreid te zijn. De kam is middelgroot.

Het Duitse type:

Vrij hoog gesteld, langer van rug met een lage iets fazantachtige staartdracht. De kam is gelijk aan die van dieren van het Nederlandse type. Inmiddels is het Duitse type dus uit onze Standaard verdwenen!

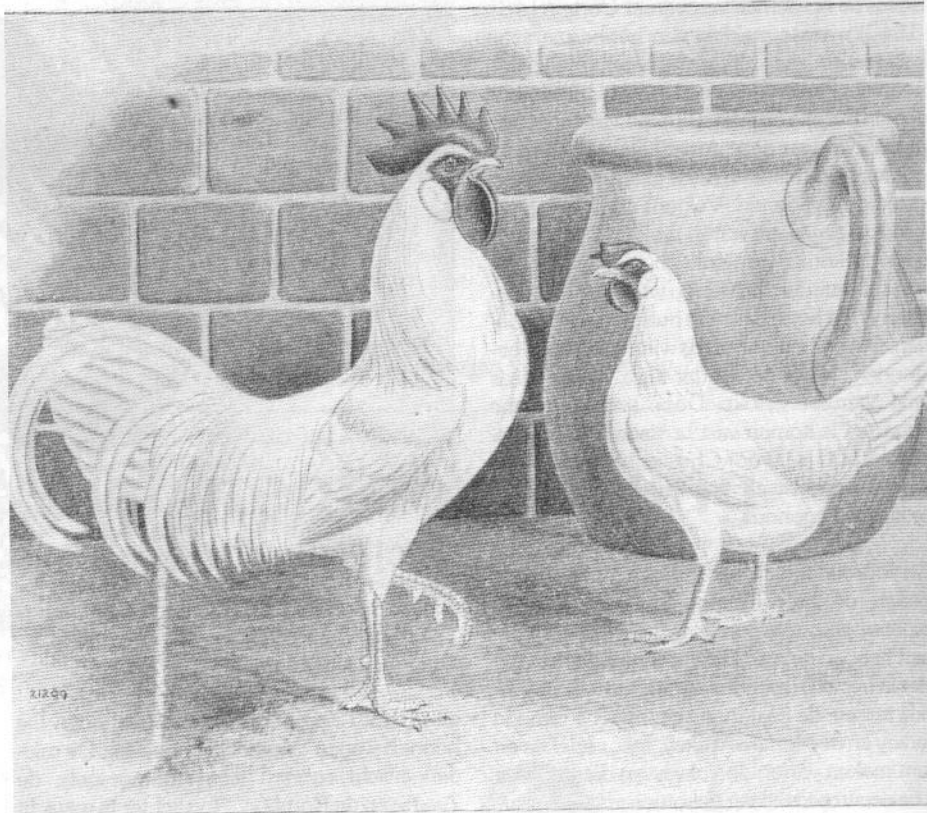
Het Engelse type:

Iets forser van lichaamsbouw maar wel nog slank van bouw, de stelling is nog weer iets hoger. De staart is vooral bij de hen wat kleiner en gesloten. De kopversierselen zijn groot, bij de mooiste dieren zelfs fors.

Het Amerikaanse type:

Deze zijn iets korter van rug met vloeiende overgang van hals naar rug en staart. Deze laatste is lang en volbevederd en wordt flink gespreid gedragen. De kam is de kleinste van de verschillende variëteiten, bovendien is deze beïnvloedend fijner van structuur.

Er zijn binnen Europa nog wel enkele fokrichtingen aan te geven maar daar hebben we in ons land niets mee te doen.

Ideale witte leghornkrielen. Wanneer men het hier afgebeelde ideaalbeeld weet te benaderen dan zal de populariteit ongetwijfeld toenemen.

Type

Het lichaam is krachtig en vrij gestrekt, breed in de schouders en in een flauwe lijn versmallend naar achteren. De borst is breed en mooi gerond en wordt enigszins naar voren gedragen. De hals is vrij lang en sierlijk, voorzien van een goed ontwikkeld halsbehang. De kam is enkel en voorzien van 5 à 6 goed ingesneden kam punten, de kamhiel drukt niet op de schedel maar volgt iets de ronding van de nek. Bij een aan de leg zijnde hen moet het achterste gedeelte sierlijk naar één zijde omvallen, dit zonder het gezicht te belemmeren. Het front van de kam blijft rechtop staan.

De staart van de haan wordt flink naar achteren gedragen en is voorzien van goed ontwikkelde sikkels en bijsikkels. De overgang van rug naar staart vormt een stompe hoek. Bij de hen is de staart geopend echter zonder overdrijving, en de overgang van rug naar staart is bij de hen nog veel vloeiender. De beenkleur is geel tot oranjegeel. De ogen zijn levendig oranje-rood, terwijl de ovale oren wit tot roomkleurig moeten zijn.

Fouten

De meest voorkomende fouten zijn een te grove of te plumpe bouw, te lange of te laag gedragen vleugels. Verder een te hoge of een te lage staartdracht.

De kop laat ook nog al eens wat fouten zien,

zoals wit in het gezicht bij jonge dieren en bij oude dieren zijn we hierin iets milder. Een staande kam bij volwassen hennetjes en een te grote of omvallende kam bij de haantjes is ook niet juist. Ook komt het voor dat de oren niet zuiver wit of roomkleurig zijn, maar dat er rood in voorkomt. Verder willen we de oren graag glad zien dus zonder vouwen.

De laatste tijd worden er tevens nogal eens dieren ingezonden waarvan de kinlel een lelijke vouw vertoont, als deze vouw dwars over de kinlel gaat is dit een ernstige fout, dergelijke dieren moeten uit de foktoom geweerd worden. Ook letten we er op dat de bovenste staartstuurveren van de hennetjes niet te veel gebogen zijn. Dergelijke hennen passen overigens goed in de hanenfoktoom. In de tentoonstellingskooi zien we echter liever dieren met minderen gebogen stuurveren. Haantjes met goed gevormde kammen die die neiging vertonen om iets om te vallen zijn, mits het kamfront extra stevig is, ook goed bruikbaar. Bij dergelijke haantjes plaatsen we hennen met goed gevormde en correct vallende kammetjes. De nafok geeft dan in het algemeen hennen die een correct vallende kam bezitten. Het is vanzelfsprekend dat voor een dergelijke combinatie de haantjes een minder goed gedragen kam bezitten.

Om goede hanen, voor wat betreft dit punt, te fokken, zou men dieren aan elkaar moeten pa-

ren waarvan de hen een kam bezit die niet of nauwelijks omvalt. De haan moet dan een kam hebben die rechtop staat en een stevige, brede basis heeft.

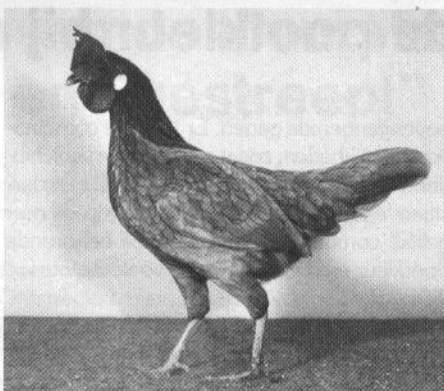
De kwestie van een te lange en te lage vleugeldracht kan alleen middels selectie bestreden worden. Hoewel er fokkers, en ook wel keurmeesters, zijn die niet zwaar aan deze fout tilen, vinden we dit toch een storend gezicht. De ervaring is dat met een zorgvuldige selectie een en ander snel te verbeteren is. Een ander minder gewenste eigenschap is dat de bevedering te smal gaat worden. De laatste seizoenen zagen we regelmatig dieren waarvan vooral de grote slagpennen te smal zijn. Het behoeft natuurlijk geen betoog dat ook hier op gelet moet worden, zeker bij het samenstellen van de foktoom.

Kleurslagen

De kleur die we het meest aantreffen is **zwart**, deze kleur is wellicht ook het meest Standaardmatig. Ook in het buitenland en dan met name in Duitsland zien we grote klassen zwarte leghornkrielen en dan vaak in zeer goede kwaliteit. Op zich is dit niet zo verwonderlijk want, een zwart hoen met frisse rode kop en kam in fel contrast met het witte oor en de intensief gele benen is een lust voor het oog. Het is echter niet eenvoudig om een haan te fokken die al deze kwaliteiten bezit, zeker niet als we de donskleur zeer donker verlangen. Voor het fokken van een goede tentoonstellingshaan gebruiken we bij voorkeur een haan die in been en snavelkleur intensief geel is, en waarvan de veerleur groenglanzend-zwart is. De hennen die we hierbij plaatsen bezitten een diepzwarte donskleur. De eisen aan de gele pootkleur is wat minder streng. De hanen die uit deze combinatie geboren worden zullen voor nagenoeg 100% voorzien zijn van warme gele poten. Voor het verkrijgen van goede showhennen is het nodig dat de haan nog meer oranjekleurige loopbenen bezit, de veerleur met flinke groene glans, maar de onder- of donskleur mag gerust wat licht zijn. Het is zelf zo, dat enig wit in het begin van de sikkilveren de haan zeker niet ongeschikt maakt.

De hennen-fokhennen hoeven niet zo groenglanzend-zwart te zijn, dit geeft namelijk nog al eens problemen in de zin van enig rood in de halsveren. En belangrijk punt is verder de produktie, want wil men een stam opbouwen waar men enige jaren mee vooruit kan dan is de legkracht een niet te verwaarlozen onderdeel.

De kleur **blauw** is intermediar. Hier bedoelen we mee dat deze kleur niet contant vererft. Paren we blauw aan blauw dan bestaat de nafok voor ongeveer 50% uit blauw en ca. 25% uit zwarte en voor ca. 25% uit vuilwitte dieren. Paren we genoemde vuilwitte dieren aan de zwarte dan is de uitkomst 100% blauw. De variatie hierin is enorm, persoonlijk heb ik de ervaring opgedaan dat dat blauw x blauw de mooiste egaal blauwe dieren geeft zonder te veel wit en/of zwarte veren. De kleur blauw is bij de leghornkrielen ongezoemd maar hierbij wil ik toch de kanttekening plaatsen dat er altijd

Blauwe leghornkrielen zijn zeldzaam, althans in goede kwaliteit. Dit hennetje was een topper op onze Nederlandse tentoonstellingen.

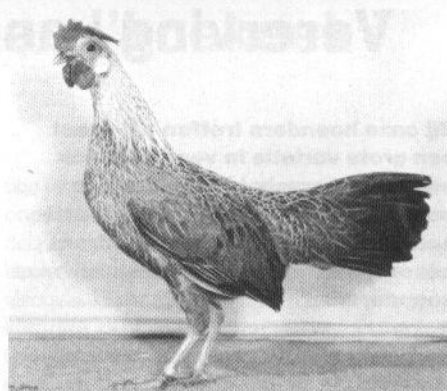
wel enige zoming aanwezig is. Bij de beoordeling is dit een vrij onbelangrijk punt.

Witte leghornkrielen van het Nederlandse Standaardtype zien we maar hoogst zelden. We vermoeden dat dit mede veroorzaakt wordt door de beoordeling op de tentoonstellingen. Wanneer we krijtwhite dieren wensen dan zal de pootkleur alsmede de snavelkleur in nagenoeg alle gevallen bleekgeel tot bijna vleeskleurig-wit zijn. Nou is een leghorn met bleke poten niet aantrekkelijk om te zien en omwille van de warme gele pootkleuren toleren we een iets roomgele kleur. Hiermee wordt natuurlijk niet bedoeld dat de kleur volledig crème mag zijn.

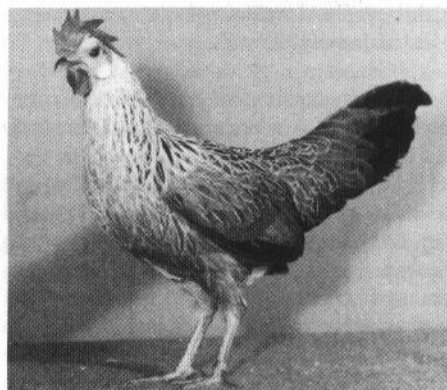
De patrijsvarianten

Voor deze kleuren waarmee we vooral bedoelen patrijs, zilverpatrijs en blauwpatrijs, geldt in het algemeen dat deze nog wat te groot en te fors van bouw zijn. Maar gelukkig zijn er enkele uitzonderingen. Met het aantal is het ook hier slecht gesteld en dat is gezien de moeilijkheidsgraad ook niet zo verwonderlijk want naast alle voorkomende moeilijkheden voor wat betreft type en koppunten komt de kleur en tekening. We zullen op de patrijstekening niet nader ingaan omdat deze uitvoering in onze NHDB Standaard beschreven staat, maar ons beperken tot het noemen van de meest voorkomende fouten: Allereerst het halsbehang. Deze moet een scherp begrensde tekening laten zien die bij het midden van de veerpunt niet door mag breken. Bovendien mag de halskleur niet te geel of te rood zijn. De juiste kleur is goudgeel.

De rug en vleugelkleur van de hen is bij de patrijzen licht grijsbruin. Wanneer de zwarte pepering grof is of samenklontert worden de hennen te donker op de rug. Vooral bij de blauwpatrijzen zien we dan geheel of bijna helemaal blauw gekleurde veren op rug en schouders. Een veel voorkomende fout is verder een te lichte veernerf en een lichtere veeromzoming. De zilverpatrijzen die uiteraard de zelfde tekening bezitten geven de moeilijkheid dat de haantjes vaak niet blank zijn op rug en schouders. De hennetjes kampen met dezelfde moeilijkheden als de patrijskleurige hennetjes, alleen is de goudkleur hier vervangen door zilverwit.

Leghorn krielhen in de kleurslag zilverflitter. Tot voor enige jaren werd deze kleurslag aangekondigd als Duitse leghornriel. Het typeverschil tussen Nederlandse en Duitse leghornkrielen was miniem en de Standaard-Commissie besloot beide typen leghornkrielen samen te voegen tot één.

Nog een leghorn krielhen in de kleurslag zilverflitter. Dit diertje muntte uit door haar kenmerken.

Verder kennen we nog de van onze oosterburen afkomstige goud- en zilverflitter. Bij deze variëteiten is de schachtstreep tekening in de hals iets minder krachtig en in het zadel van de haan bij voorkeur afwezig. De zwarte hanenborst is voorzien van een dunne, scherpbegrensde veeromzoming. De hennen bezitten op rug- en vleugelschilden een omzoming (flitter) in de grondkleur. Bij patrijs dus goudkleurig en bij zilver uiteraard zilverwit. Van de andere kleurslagen welke erkend zijn noemen we nog even de gestreepten.

Op een enkele tentoonstelling voornamelijk, in het noorden van ons land, zagen we meer dan acceptabele dieren van deze kleur. Opvallend was hier dat de vleugeldracht zo goed was, wel waren deze dieren nog iets aan de maat. Een heel enkele keer zien we nog buffkleurige leghornkrielen en mits de kleur egaal is en de pootkleur de fraaie gele kleur bezit die we wensen is dit een aantrekkelijke variëteit. Hoewel we weten dat de volledigheid van dit artikel te wensen overlaat, hopen we toch dat de belangstelling voor dit krielras zal toenemen. Het ras verdient het zonder meer en de actieve speciaalclub zal u ongetwijfeld met advies kunnen dienen omtrent de aanschaf van dieren.

Tekst: W. Voskamp

Foto's: C. Aalbers